

Geográfus Hírlevél 46.

Következő szám várható megjelenése: 2017. szeptember közepe
Hírzárás: 2017. szeptember eleje

Szeged, 2017. június 15.

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ

Mezősi Gábor köszöntése 65. születésnapján
(*Kevei Ferencé, Szeged*).....3

Becsei József professzor úr köszöntése
(*Kubassek János, Érd*).....5

GLOSSZA

**Néhány észrevétel az általános iskolai és gimnáziumi földrajzoktatás jelenlegi helyzetéről
három „időszerű” földrajztankönyv (9., 7., 9.) tükrében**
(*Hevesi Attila, Miskolc*).....7

KONFERENCIA-BESZÁMOLÓ

Szubjektív beszámoló a VII. Magyar Tájökológiai Konferenciáról
(*Szilassi Péter, Szeged*).....16

KONFERENCIA-FELHÍVÁS

XI. Régiók a Kárpát-medencén innen és túl – Nemzetközi tudományos konferencia
(*Gulyás László, Szeged*).....18

TUDOMÁNYOS ÉS OKTATÁSI ESEMÉNYEK.....21

Mezősi Gábor köszöntése 65. születésnapján

Megtisztelő számomra, hogy 65. születésnapján köszönthetem Mezősi Gábort mindazok nevében, akik tisztelik és szeretik. Szakmai életrajzából tudjuk, hogy 1975-ben Szegeden matematika-földrajz szakon kitüntetéses tanári diplomát, 1977-ben egyetemi doktori-, 1983-ban akadémiai kandidátusi-, majd 1993-ban akadémiai doktori címet szerzett, majd az elsők között habilitált szakterületünkön Szegeden. Fő kutatási területét korábban a geomorfológia, később a geoinformatika, napjainkban a tájföldrajz képezi. Szakmai tevékenységének sikerességét jelzi 199 publikáció, közöttük 28 könyvfejezet és kilenc monográfia. Jelentős munkái a *Environmental capabilities, hazards and conflicts*, *Magyarország természetföldrajza*, *Magyarország környezetföldrajza* és a 2017-ben a Springernél megjelent *Physical Geography of Hungary* című kötetek.

Nem tisztem, és a terjedelem sem engedi, hogy az igen gazdag szakmai pályát részletesen bemutassam, megteszik ezt más szakmai fórumok helyettem. Sokkal inkább szeretném több évtizedes együttműködésünk néhány állomását felidézni. Kisdíakként találkoztam Gáborral a Bükk-fennsíkon először, ahol az 1960-as évektől kezdődően részt vettem Wagner professzor mikroklíma kutató expedícióin. Gábor némi aprópénz fejében „dolgozó diákként” vett részt a mikroklíma észleléseken. Később (a 80-as években kollégaként) ismét együtt mentünk a fennsíkra, akkor már talajmintagyűjtés és növény felvételezés céljából vizsgáltuk a bükki dolinákat, biológus kollégák közreműködésével. Ha jól számolom több mint 45 éve valamilyen módon szakmai kapcsolatban állunk egymással. Közösén álmodtuk meg a geográfus szakot, ott voltunk a 3 éves doktori képzés beindításánál. Számomra már akkor kitűnt Gábor szakmai elkötelezettsége tudományterületünk iránt.

Külföldi ösztöndíjai alkalmával (Trier, Frankfurt am Main, Huddersfield stb.) tanulmányozta más ország oktatási rendszerét, s tapasztalatait hazai geográfus képzésünk fejlesztésében mindig felhasználta. Alkalmanként szűkebb szakmai körben meg is jegyeztem, hogy Gábor „fényévekkel előrébb tart nálunk” oktatási kérdésekben. Igaz, hogy ez kicsit túlzásként hangzik, de sok újítást hozott az oktatás és kutatás területén. Emlékszem, hogy az 1990-es évek elején a Földrajztudományi Kutató Intézetből hozta le az első számítógépet tanszékünkre, s a korai alkalmazás folyamánya volt a geoinformatikai tanulmányok beindulása Szegeden már akkor, amikor még egyetemünkön is szerény volt ebben a tekintetben a felkészültség. Egy ideig közösén kutattuk Jakucs professzorral a karsztokat, akadémiai értekezéseit viszont már táj kutatásokból készítette megsejtve, hogy a gyors környezethatás változások komplexen csak a földrajzi tájban vizsgálhatók. 1991-től tanszékvezetőként pályázatokkal számítógépes kabineteket hozott létre, és olyan tanítványokkal vette körül magát, akikkel igen magas szintű geoinformatikai iskolát, majd önálló csoportot hozhattak létre a tanszéken. Tanszékvezetői tevékenységének első kollektív munkán alapuló eredménye volt a *Geoökológiai térképezés elmélete és gyakorlata* című tanulmánykötet kidolgozása és megjelentetése. Emellett mindig kedves téma maradt számára a klasszikus geomorfológia is. Oktató munkáját a *Bevezetés a földrajzba*, *Magyarország természetföldrajza*, *Tájtervezés*, *Környezethatás vizsgálatok* és a *Földrajzi kutatómódszerek* elnevezésű kurzusok képezték és képezik ma is.

Külön fejezet szólhatna arról, hogy mit tett a tanszék személyi állományának fejlesztése érdekében. Jelentős érdemei vannak a tanszék oktatói és kutatói állományának fiatalítása terén, olyan ütőképes csapatot hozott létre, amely ma már méltán öregbíti a tanszék jó hírét. Tanszékvezetőként mindig támogatta és segítette a tanszéken létrehozott Talajtani és OSL labor működtetését. Oktató munkájának fontos része volt sok diplomamunka, három doktori és 12 PhD munka szakmai vezetése.

Tudományos közéleti tevékenységet Tudományos Akadémia X. Földtudományi Osztályának Földrajz II Tudományos Bizottságában, mint választott tag és elnök végzett, jelenleg

az MTA Doktori Bizottságban képviseli a szakterület érdekeit. Több mint egy évtizede vezeti a Szegedi Egyetem Földtudományi Doktori Iskoláját, amelynek négy akkreditációját sikeresen lebonyolította. Több szakfolyóirat szerkesztőbizottsági tagja, szerkeszti a Földrajzi Tanulmányok sorozatát. Szakmai elismerései közül kiemelendő az Akadémiai díj (1999) és a Lóczy emlékérem (1999).

Két választási periódusban a Szegedi Egyetem Természettudományi Karának dékánjaként tevékenykedett. Kari munkája sikeres volt, mivel széles spektrumon átlátta az egyetem egészének működését, s ezen belül a TTK legfontosabb fejlesztési kérdéseinek megoldási lehetőségeit. Hivatali időszakában lendült fel a hallgatói jelentkezések száma, beleértve a geográfus szakra jelentkezők létszámát is. Még hosszasan taglalhatnám Gábor érdemeit, amit az intézmény, a tanítványok és a kollégák érdekében ért el. Szerencsésnek érzem magam, hogy közvetlen kollégája és társa lehettem ebben az építkezésben néhány évtizedig.

Kedves Gábor!

A 65. év az ember életében nem kevés, de csak rövid visszatekintésre ad lehetőséget, mivel még sok szakmai feladat és siker vár Rád. Tudom, hogy továbbra is gyarapítod a hallgatóság ismereteit, egyengeted fiatalabb kollégáid útját, s tanácsaiddal, mint eddig is, segíted a Geotudományi Intézet hatékony működését. Mindehhez fogadd őszinte jókívánságaimat!

Kevei Ferencné, Szeged

Becsei József professzor úr köszöntése

Becsei József a köztisztviselőben álló, nagyra becsült tudós, professzor hosszú utat tett meg az egyetemi katedráig. Már gimnazistaként az országos középiskolai tanulmányi versenyen elért kimagasló eredményével bizonyította szakmai elhivatottságát és felkészültségét. A dél-alföldi tanyavilágban felcseperedett fiúcska, olyan élményekre és személyes tapasztalatokra tett szert, melyek egész későbbi pályafutására meghatározóak voltak. A szó legnemesebb értelmében mindig hűséges maradt a szülőföldjéhez, de tudott messzire tekinteni és távlatokban gondolkodni.

Első ízben még a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem diákjaként találkoztam a nevével. BORSY ZOLTÁN professzor úr egy alföldi terepgyakorlaton hívta fel a figyelmünket, egykori tanítványa, Becsei József munkásságára.

Az Alföld kutatásában elért eredményei, publikációi nélkül nem lehet megérteni ezt a végtelen rónaságot, s az itt élő emberek életét.

PINCZÉS ZOLTÁN professzor is elismerően méltatta egyik legkiválóbb diákja, Becsei József tevékenységét. Három esztendővel később, a szellemi atyámként tisztelt BALÁZS DÉNES érldligeti otthonában 1980-ban hallottam ismét Becsei József nevét.

Balázs Dénes évek óta, nagy kitartással és szorgalommal dolgozott azért, hogy létrejöjjön a Magyar Földrajzi Múzeum, melynek gondolatát első ízben még TELEKI PÁL vetette fel 1911-ben. A közbejött első világháború elsodorta a szép álmokat. CHOLNOKY JENŐ is hiába próbálkozott a nagy feladattal. A történelmi idők nem kedveztek a múzeumalapításnak. Rengeteg érték elveszett vagy megsemmisült, a háborús események következtében.

A második világháborút követő évtizedek sem voltak kedvezőek. Az 1960-as években KÁDÁR LÁSZLÓ professzor kísérte meg egy földrajzi tudománytörténeti intézmény létrehozását, de próbálkozása nem vezetett eredményre.

A Magyar Földrajzi Társaság elnökeként megszívleendő és elgondolkodtató előszót írt a *Magyar utazók és felfedezők* című könyvben, mely 1973-ban jelen meg, HAVASNÉ BEDE PIROSKA és SOMOGYI SÁNDOR szerkesztésében. Ez a kötet adta a vezérfonalat Balázs Dénes számára a múzeumalapításhoz vezető úton. Az út azonban továbbra sem volt könnyű, s többször úgy tűnt, hogy minden jó szándék és törekvés hiábavaló.

Érd város vezetője MÓGOR BÉLA tanácselnök ismerte fel egy leendő múzeum jelentőségét, s a Magyar Földrajzi Társaság Múzeumi Bizottsága elnöke Becsei József volt az, aki szerényen a háttérben dolgozva, a legtöbbet tette azért, hogy ez az intézmény létrejöhessen.

Fontos közéleti posztot töltött be, de soha nem szakadt el a tudománytól, a szakmától és a kollégáktól. Ő volt az, aki Békéscsabáról fáradhatatlanul dolgozva, küzdve mindent megtett azért, hogy ez az intézmény világra jöjjön.

A szakmai gyűjtést és előkészítést Balázs Dénes és felesége SPRINCZ VILMA éveken át, minden ellenszolgáltatás nélkül végezte. Ez azonban nem lett volna elegendő ahhoz, hogy épülethez jussunk, kiállítást készíthessünk és a működéshez szükséges infrastruktúrát alakíthassunk ki. Becsei József vállalta a nagy és sokunk számára megoldhatatlannak látszó feladatot, meggyőzni a döntéshozó illetékeseket arról, hogy ez a múzeum hasznos és értékes feladatokat lát el, s ezért érdemes a szükséges anyagi feltételeket biztosítani.

Becsei József előtt olyan ajtók is megnyíltak, melyek mások számára nem. Eredményesen tárgyalt államtitkárral, miniszterrel, akadémiai vezetővel, minisztériumi főosztályvezetővel, megyei vezetővel, s mindig ért el eredményeket.

Lépésről, lépésre sikerült meggyőzni a döntéshozókat arról, hogy ez a múzeum nem délibábos buborék, hanem egy olyan intézmény, mely valós értékeket gyűjthet össze az utókor számára, s programjaival, rendezvényeivel, kiállításaiival, kiadványaival hatékonyabban hozzájárulhat a magyar tudomány értékeinek gyarapításához. Nem ismert lehetlent, s nem tekintette soha céltalannak a legkisebb reményt nyújtó tárgyalások lefolytatását sem.

Időt, energiát nem kímélve dolgozott, levelezett, érvelt, és Balázs Dénessel együtt megteremtették mindazokat a feltételeket, melyek a mai munkánk alapjait jelentik.

Számomra rendkívüli élmény volt Becsei Józsefet személyesen megismerni. Szakmai felkészültsége, szerteágazó tárgyi tudása derűvel és optimizmussal párosulva mindig erőt adott a nehézségek legyőzéséhez.

Nem csak tanácsokat adott, hanem gyakorlati értelemben is sokat segített. Ötleteivel, javaslataival, gyakorlati tanácsaival élve, kezdtük meg a publikációs tevékenységet, indítottuk el a *Földrajzi Múzeumi Tanulmányokat*, melynek pénzügyi fedezetét kezdetben Ő teremtette elő.

Soha nem zárkózott el, ha nehéz ügyekben kerestük, nem utasította el a szakmai kérdésekben hozzá fordulókat. Alkotni, tenni, segíteni, előre vinni, támogatni, ez volt az elve, s ez három évtizedes személyes kapcsolatunk, barátságunk során számos esetben megnyilvánult.

Becsei József tudományos munkássága, társadalomföldrajzi és településföldrajzi tanulmányai a magyar geográfia örökbecsű értékei közé tartoznak.

Ezeket a publikációkat az egymást követő nemzedékek tagjai is forgathatják, hasznosíthatják.

A geográfia iránti áldozatkészség, önzetlenség és cselekvő akarat terén mutatott példája ritkán kapott reflektorfényt, de nem feledhetjük, hogy olyan ügyekben és feladatokban vállalt meghatározó szerepet, melyek hosszú távon is gyümölcsözhetnek, nemcsak a földrajz, hanem az egész társadalom számára.

Becsei József kiváló tudós, nagyhatású professzor, eredményes tudományszervező és nagyszerű ember, a szó legnemesebb értelmében, olyan ember, akire fel lehet nézni, akinek az életműve önmagában is példa, s akinek a személyisége összeköti mindazokat, akik hajlandóak tenni, dolgozni a geográfia érdekében.

Becsei József életműve nem csak a Dél-Alföldön, hanem az ország más tájain, sőt a határokon túl is elevenen él és hat. Érden a Magyar Földrajzi Múzeumban – ahol már öt állandó kiállítás várja a látogatókat – mindig megbecsüléssel gondolunk erre a kiváló emberre, aki nélkül a múzeum nem jött volna létre. A múzeumalapító Balázs Dénes mellett, neki vannak a legnagyobb érdemei abban, hogy a Magyar Földrajzi Múzeum bemutathatja a magyar földrajztudomány és a magyar földrajzi felfedezők, utazók legfontosabb eredményeit, elismerést szerezve tudósainknak, tudományunknak, nemzetünknek és hazánknak egyaránt.

A jelenlevők őszinte szívvel köszöntik a tudóst és az EMBERT!

Elhangzott 2017. február 6-án az SZTE Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék által Prof. Dr. Becsei József emeritus professzor 80. születésnapjára rendezett Tudományos Ülésen; Szeged, SZAB Székház.

Kubassek János, Érd

Néhány észrevétel az általános iskolai és gimnáziumi földrajzoktatás jelenlegi helyzetéről három „időszerű” földrajztankönyv (9., 7., 9.) tükrében¹

2013-ban, éppen itt Egerben, volt szerencsém elmondani véleményemet a földrajznak, mint közismereti tantárgynak oktatási helyzetéről az általános iskolák felső tagozatát és a gimnáziumokat illetően (HEVESI A. 2013). E helyzet napjainkra annyit változott, hogy a mesterséges megtermékenyítés után megszületett az ún. szakgimnáziumokban, amelyekben az új tantervek szerint az idén (2016) szeptemberében megkezdődik az oktatás, a földrajz további időt és teret veszít. Tudomásom szerint úgy, hogy erről a földrajztanárokat képző főiskolák és egyetemek illetékes tanszékeit és a földrajzoktatás módszertanának oktatóit éppúgy nem kérdezték meg, ahogy a Magyar Földrajzi Társaság Oktatásmódszertani Bizottságát sem... Vagyis mi, földrajzosok a saját tárgyunk sorsához érdemben nem szólhattunk, nem szólhatunk hozzá... (Erről ennyit...).

Marad tehát annak taglalása, hogy az új, immár a forgalomban kapható és a még kísérleti állapotban lévő tankönyvek mennyiben segítik tantárgyunk („szakmánk”) elsajátítását. Az alábbiakban a 9. osztály „elfogadott” (2014), a „9” és „7” osztály kísérleti tankönyvéről (2015) foglalom össze észrevételeimet.

9/2014 Földrajz

Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó ZRT

4 szerző (2 †)²

3 (1+2) szakmai bíráló (lektor)

1 felelős szerkesztő

3 tankönyvvé nyilvánításban közreműködő szakértő

9/2015 Földrajz

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

3 tananyagfejlesztő

1 vezetőszerkesztő

1 alkotószerkesztő

1 szerkesztő

1 tudományos-szakmai szakértő

1 pedagógiai szakértő

1 a kiadásért felelős személy

7/2015 Földrajz

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

4 tananyagfejlesztő

1 vezetőszerkesztő

1 alkotószerkesztő

1 szerkesztő

1 tudományos-szakmai szakértő

1 pedagógiai szakértő

1 a kiadásért felelős személy

Ezek ismertetése előtt szükséges fölvezetnem a tankönyvírás eszményi föltételeit:

Lehetőségek:

1. kapcsolatok, pályázatok (pályázati-kapcsolatok; kapcsolati pályázatok)

2. elegendő idő(!)

3. megfelelő anyagi háttér: 1 évre a szerző(k) kapják – a tiszteletdíj mellett – meg tanári fizetésüket havonta, tanítás nélkül!

Feltétel és felelősség:

¹ A tavaly augusztusban, Egerben megtartott VIII. Magyar Földrajzi Konferencián elhangzott előadás szövege.

² A (2 †) jelölés két olyan Szerzőre utal, akik már nem élnek. Ez azonban sem a könyv címborítóján, sem másutt a könyvben nincs feltüntetve.

Jó, szakmáját tudó és szerető szerző(k) – csaknem ugyanez a bíráló(k) és a szerkesztő(k) esetében! Megfelelő tanári adottságok, megfelelő tanári gyakorlat! Naprakész tudás.

A feltételek között szereplő körülményekről úgy vélhetjük, hogy azok eleve elvárhatóak, sőt kötelezőek. Hozzáteszem, hogy elvárható a szerzők, bírálók és szerkesztők kölcsönösen jó, felelős kapcsolata is!

Napjainkban pályázatok, pályázati kapcsolatok és kapcsolati pályázatok nélkül tankönyvírói megbízatást kapni szinte lehetetlen. (A kevés magányos, magántörekvés – ha egyáltalán van ilyen – kivételével.)

Az alig közelmúlt és napjaink tapasztalata, hogy föladatuk legalább jó (4) érdemjegyet elérő megoldásához sem a szerzőknek (tananyagfejlesztőknek), sem a bírálóknak, sem a szerkesztőknek nem volt elég ideje. S ebből – csak ebből ? – következően a fennemlítették kölcsönös és felelős együttműködésére sem. És másra sem, sőt másuk sem volt elég...

Tankönyvírásunknak régi gondja, hogy a szerzők nemcsak elegendő időt nem kapnak munkájukhoz, hanem megfelelő díjazást sem. Már az 1970-es években (lehet korábban is?) felvetődött olyan javaslat \approx igény, mely szerint a tankönyvíró tanár kapjon 1, de legkevesebb $\frac{1}{2}$ éves alkotói szabadságot, és a szerzői díj mellett ez időre a havi fizetés is megillessen! Ennek megoldása természetesen a tankönyvkiadók és „föltöteseik”, azaz az illetékes minisztérium(ok), sőt az országgyűlés (!) pártpolitika fölötti gondja, feladata és felelőssége!

Rátérve a korábban jelzett három földrajzkiadványra (9., 7, 9), először néhány olyan kérdéskört elemzek, amelyek mindegyiket érintik.

1. A tankönyvíró-tanár – akár átérzi ennek felelősségét, akár nem – egyelőre a mindössze 14 milliós magyarsághoz tartozik. Nálunk lényegesen nagyobb lélekszámú nemzetek, – pl. a németek – az idegen szavakat akkor is anyanyelvükre fordítják, ha azokat „csak” hosszabbakkal, bonyolultabbakkal helyettesíthetik. Ők tudják, hogy az anyanyelv óriási kincs, önazonosság-tudatunk egyik – alighanem legalapvetőbb – tényezője. A tanítónak és a tanárnak nemcsak legfontosabb és legszebb feladata, hanem kutya(?) lelkiismereti(?), hivatásbéli(?) kötelessége, hogy – szakjától függetlenül – óvja és ápolja saját és tanítványai anyanyelvét! A „tudományos” szakkifejezések említése, sőt értelmezése természetesen szükséges. De úgy, hogy attól a megfelelő magyar szó – szakkifejezés – értéke nőjön, és gazdagodjon!

A 1. táblázatban a három könyvben előforduló idegen szavak és szakkifejezések és magyar megfelelőjük után zárójelben feltüntettem szótagszámukat, mert gyakran halljuk, hogy az idegenek, főleg az anglo-amerikaiából átvettek rövidebbek (1. táblázat). Számoljunk utána! És legalább kicsit gondolkodjunk. Mert megfelelő és létező magyar szavaink a tömegtájékoztató (≈ média) jóvoltából egyre hátrébb szorulnak, kiveszöben vannak.

Ma már szinte csak motiválhatunk, motiváltak lehetünk. Serkenteni, ösztönözni, készíteni, ösztökélni alig tudunk, s mi, tanárok, a magyar(!) értelmiség(!) képviselői(!) sem lehetünk serkentettek, ösztönzöttek, ösztökéltek, készítették. Amennyiben nem vesszük figyelembe tanári felelősségünket.

És akkor mihez kezdünk még a mindhárom tankönyvben gyakran előforduló „project” szóval, amelyet mind a tömegtájékoztató, mind bármilyen szakma ráhúz bármire, anélkül, hogy tudná és értelmezné a szó igazi (eredeti) jelentését? „Segít az internet”? És végül, hogy kerül tankönyvbe a „folpack fólia” (7/10. o.) ?!

1. táblázat A három könyvben előforduló idegen szavak és szakkifejezések, valamint magyar megfelelőjük. Összehasonlításként, zárójelben a szavak szótagszáma van feltüntetve.

<u>„hétköznapiak”</u>	<u>szakszavak</u>
viszonylagos (4) = relatív (3)	hőcserélő (4) = konvekciós (4)
előadás (4) = prezentáció (5)	hegységképződés (5) = orogenezis (5)
szakasz (2) = fázis (2)	rezgésközpont (4) = epicentrum (4)
jel (1), jelkép (2) = ikon (2)	bucka (2) = dűne (2)
időszerű (4), pillanatnyi (4), jelenlegi(4), mostani (3) = aktuális (4)	tömb (1) = blokk (1)
ingerli (3) = irritálja (4)	moszat (2) = alga (2)
jegyzék (2) = lista (2)	földrész (2) = kontinens (3)
korszerű (3) = modern (2)	töbör (2) = dolina (3)
erős (2), hatékony (3), hathatós (3) = intenzív (3)	éghajlat (3) = klíma(2)
jelvény (2), jelkép (2) = logo (2)	füstköd (2) = szmog (1)
mondás (2), jelmondat (3) = szlogen (2)	szurdok (2) = kanyon (2)
világháló (4) = internet (3)	ibolyántúli (5) = ultraviola (5)
	vörösön inneni (6) = infravörös (4)
	időjárásban (5) = meteorológia (7)
	kanyarog (3) = meanderezik (5)
	project = ? , folpack fólia = ? (7/10)

Lényegében e tárgykörhöz tartozik a „füves puszta” szak(?)kifejezés is. A puszta szláv származású szó, igazi jelentése sivatag (pusztyinja), félsivatag (polipusztyinja). Mi azokat a falvakat és határukat neveztük pusztának, ahol a tatárjárás után vagy a török hódoltság alatt a lakosság kisebb részét megölték, java elmenekült (később ezek jelentős hányada tanyahellyé lett). Vagyis a mi puszta szavunk nem a növényzetelenséget, hanem az elnéptelenedést jelöli! Nincsen tehát füves puszta, mert annak összefüggő gye- és talajtakarója van! Euráziában, tőlünk K-re ukránul-oroszul ez nem puszta, hanem sztyepp, Észak-Amerikában ez a préri (francia eredetű szó), Dél-Amerikában pampa (spanyol?), *magyarul mezőség!!!* A Kárpát-medence ú. n. „pusztái” – néhány szélsőségesen szikes területtől eltekintve – füves mezőségek! Ezt őrzik tájneveink (Mezőföld, Borsodi-, Erdélyi-mezőség) és mezőgazdaság szavunk is!

2. Elvi kérdések

2. a) Kik, mikor s főleg miért (!) egyeztek meg abban, hogy a – jól értelmezhető – belső- és külső erőket ezután földtani(geológia), ill. földrajzi erőknek nevezzük?!

2. b) Nem lehet a tavak medencéjét csak aszerint csoportosítani, hogy „kivájással” vagy „elgátolással” jöttek e létre. Hová soroljuk akkor a vetődés létrehozta süllyedésekben meg a kráterekben és kaldérákban kialakult tavakat?

2. c) A szóban forgó 3 tankönyv egyikében sincs egyértelműen le(oda)írva, hogy a hegységképződésnek 3, azaz három alapvető folyamata van: magmás (ezen belül: mélységi- és kiömlési, azaz tűzhányó) tevékenység; törés-vetődés, gyűrődés; s arról sincs, hogy ezek aránya hely- és helyzet szerint különbözhet (pedig ennek fontosságát a tanulók java könnyen megérti...).

2. d) Bár volt Tanáraink tudományos írásában is előfordul néha, hogy a törmelék és hordalék fogalmát összecserélik, a mai, sőt korszerűnek mondott tankönyveinkben ennek nem szabadna előfordulnia!

2. e) Helyes-e éghajlati öveget, területeket természetes növénytakarójuk nevével megjelölni? Mit mond az adott terület éghajlatáról a tanulónak a tundra-, a tajga- vagy a szavanna éghajlat megnevezés? Ráadásul ezeknek van jól bevált magyar és földrajzi helyzetre vagy éghajlatra utaló szakkifejezése: sarkkörü-, hidegmérsékelt-, forró átmeneti öv! Továbbá: minthogy a természetes növénytakaró milyenségének fő meghatározója az éghajlat, annak ismerete és következményeinek megtárgyalása nélkül, hogy érti meg a tanuló, hogy miért olyan a tundra, a tajga vagy a szavanna amilyen?

3. Mindhárom szóban forgó tankönyv nagyobb hányada természetföldrajz, és mindháromban előbb szerepelnek a kőzetlemezek és mozgásaik, mint a kőzettani alapismeretek. Vagyis úgy találkozik a tanuló pl. az andezittel, riolittal, mészkővel (stb.), hogy még nem világos számára, hogy mit, s miért nevezünk magmás (mélységi, kiömlési), üledékes és átalakult kőzetnek, és mi jellemzi azokat?!

4. Alapkérdés, amelyet a földtanosokkal kellene – kellett volna már néhány(?) éve egyeztetni (megbeszélni):

Amennyiben – immár szinte félévszázada (!) tudjuk – hogy a *kőzetburok* átlagos vastagsága 100 km, miért kell ahhoz ragaszkodni, hogy a *földkéregé* 30-40 km? És ebből következően azt kell tanítanunk, hogy a kőzetburok a kéregből és a felső köpeny legfelső részéből áll....? A földtanosokat a természetföldrajzosoknak óvatosan és körültekintően meg kellene győzni arról, hogy az Ők és a Geofizikusok kutatásainak immár csaknem 50 éves eredményeként a Föld kéregének alsó határa nem a hagyományos Mohorovičić (Moho) szint, vagyis vastagsága átlagosan nem 30-40, hanem mintegy 100 km! Mohorovičić, ha még élne, bizonyára egyetértene ezzel!

5. A kőzetlemezek határait illetően mindhárom tankönyv megmagyarázatlanul hagyja azt az egyik fő kérdést, hogy az óceáni hátságok miért ott vannak, ahol vannak, és hogy mindig ott voltak-e, ahol jelenleg. Ennek megmagyarázásához tisztázni kellene a „hőgóc” fogalmát, és azt is, hogy ezek helyenként sávokba sűrűsödnek, rendeződnek; azután bevallani, hogy ennek okait egyelőre nem tudjuk, és, hogy a hőgóc sávok fölött jönnek létre a hasadék-völgyek! Mindezek elmondása (megmagyarázása) nélkül a lemezmozgások nem érthetőek!

Ide tartozik az is, hogy mindhárom könyvben szerepel Afrika kettészakadásának jövőképe. Ha bármelyik értelmes tanuló ránéz a lemezeket, lemezhatárokat ábrázoló térkép(ek)re, látja, hogy az Afrikai-lemezt a Dél-Atlanti-hátság magma- és lávafömláramlásai keletre, az Indiai-óceán hátságaié nyugat felé tolják. Afrika kettészakadása csak akkor következhet be, ha az említett hátságok alatt a hőgócsáv hőtermelése gyengül, a Kelet-Afrikai-hátság alatti hőgócsáv hőtermelése viszont megerősödik. Megemlítve esetleg, hogy tudunk elvetélt hasadékvölgyekről is... Ha nem tanítjuk meg, hogy vannak gyöngülő és elhaló, meg új és erősödő hőgócsávok, hogy érthetik meg a tanulók, hogy nem mindenhol ugyanott játszódnak le az egymást követő hegységképződések?! És, hogy hogy jöhetett létre a Pangea és miért darabolódott föl?

6. Ahogy a korábbi középiskolai tankönyvekben, ugyanúgy a szóban forgó háromban is, sablonosan, csak kétféle kőzetlemez szerepel, óceáni és szárazföldi. Pedig elég csak ránézni a térképekre, ábrákra és szinte kiabál, hogy a többség és a nagyobbak *vegyes lemezek!* Ez utóbbi megnevezés egyik könyvben sem fordul elő! És marad az a szintén sablonos – és nem igaz – állítás, hogy ha óceáni lemez ütközik szárazföldivel akkor..., holott többnyire óceáni lemez ütközik vegyes lemez szárazföldi szegélyével... pl. a Csendes-óceáni, vagy a Nazca-lemez a Dél-Amerikai lemez szárazföldi szegélyével.

A három tankönyv egyéb fogyatékoságait a 2. táblázatban foglaltam össze (2. táblázat).

2. táblázat A három tankönyv további fogyatékoságai

	9.oszt. NAT	9. oszt. OFI	7. oszt. OFI	Összesen
Elemista, óvodás dolgok	7	13	3	33
„Előrejött” fogalmak „előzmény” nélkül	11	8	10	29
Ezért? Miért? Pontatlanul megmagyarázott jelenségek és fogalmak	11	19	7	37
Alig érthető, sőt értelmetlen mondatok, tagmondatok, félrefogalmazások	26	20	20	66
Pontatlan és fölösleges kérdések	14	6	3	23
Hiányok	14	5	2	21
Magyarázatlanul hagyott fogalmak	11	12	7	30
Pontatlan ábrák, képek, táblázatok	49	50	47	146!
Szakmai tévedések, hibák	77 !	21	21	119!

Helyhiány miatt példaként közülük csak néhányat emelek ki.

Elemista, óvodás dolgok: „Miből áll a légkör, mit lélegzünk be?”, „Hol találkozhat az időjárás-jelentéssel? Milyen információkat adnak az időjárás-jelentések? Miben veszed hasznát azoknak?”

Ezért? Miért? Pontatlanul megmagyarázott jelenségek és fogalmak: „A Nílus összes vízmennyiségének fele, hordalékának viszont mintegy 90%-a a Kék-Nílusból származik.” „Viszont” miért?

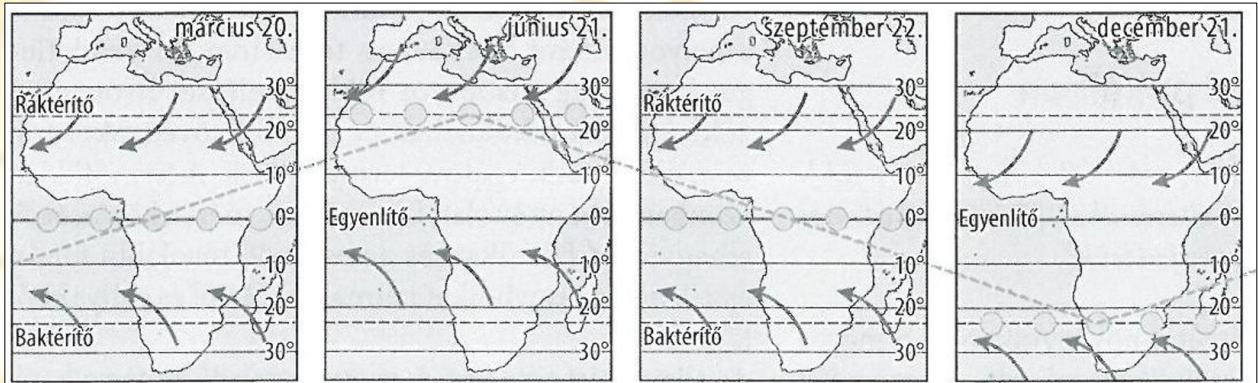
Alig érthető, sőt értelmetlen mondatok, tagmondatok, félrefogalmazások:

1. „Hazánkban Mátraderecskén épült mofetta”.
2. „Az egyenlítői öv állatvilága gazdag, de nehezen látható, mert a sűrű növényzet csak igen rövid látótávolságot tesz lehetővé.” Ezért(?) a tankönyvben erről egyéb nincs...
3. „Minden nem szerves (nem növényi vagy állati eredetű) anyagot és számtalan élőlény vázelemeit (pl. a kagylók meszes héját, az állatok csontjait) szerves eredetű ásványok alkotják.” Ezek szerint a kalcium-karbonát (CaCO₃) szerves eredetű ásvány?
4. „Artézi vízről akkor beszélünk, ha a mélyből a természetes nyomás hatására fűrt kútban a felszínre jut a víz. Artézi víz-viszonyok az üledékekkel kitöltött medencék megcsapolási területei alatt alakulnak ki.”
5. „Az egyenlítői öv kiterjedését az esőerdők jól mutatják. Változó szélességben kísérik az Egyenlítő sávját, de kiterjedésüket természetesen a hőmérsékleti egyenlítő helyzetének helyi sajátosságai és a domborzat is befolyásolja.” Mit értsünk a „hőmérsékleti egyenlítő helyzetének helyi sajátosságain”?

Hiányok: Egyik könyvben sem esik szó a következő, alapvető fogalmakról: hógóc, hógócsáv, surlódási hő, közvetlen- és szórt sugárzás, homokfodrok, garmada, hózivatar, frontzivatar, laguna tavak, szélvájta tavak, tengermaradványok, karsztperemi víznyelők, jégárak→jégpajzsok→jégtakarók fejlődési kapcsolata, az óceáni éghajlatú területek hosszú átmeneti évszakai és magyarázatuk.

Megmagyarázatlanul hagyott fogalmak: cunami, olivin, piroxén, plagioklász, peroxidgegyületek, Dobson egység (ez a tárgymutatóban sem szerepel), gázló, ENSZ nyelvek; táblás vidék, abráziós terasz, polder, hullámtér, foggara; kristályrács, forró övezeti monszun vidék, ebola, Héraklész oszlopai, europid-, negrid emberfajta, infrastruktúra, kapuéra.

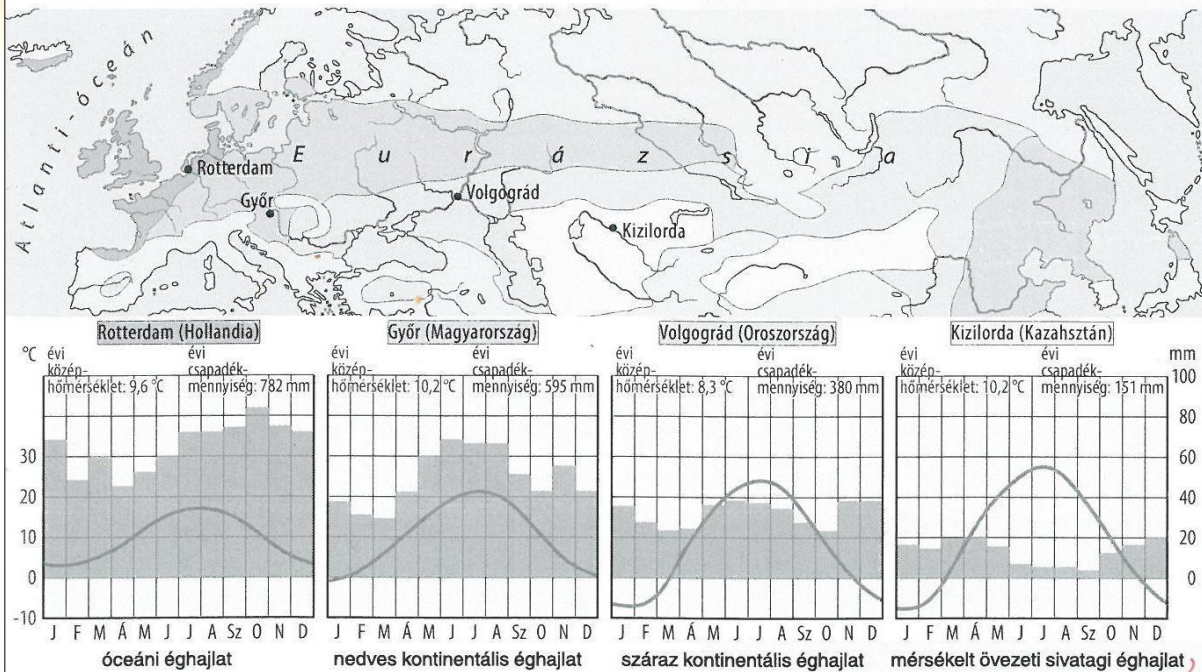
Pontatlan ábrák, képek, táblázatok (1-6. ábra):

2.2. ábra. A passzát szélirányának váltakozása az év során.

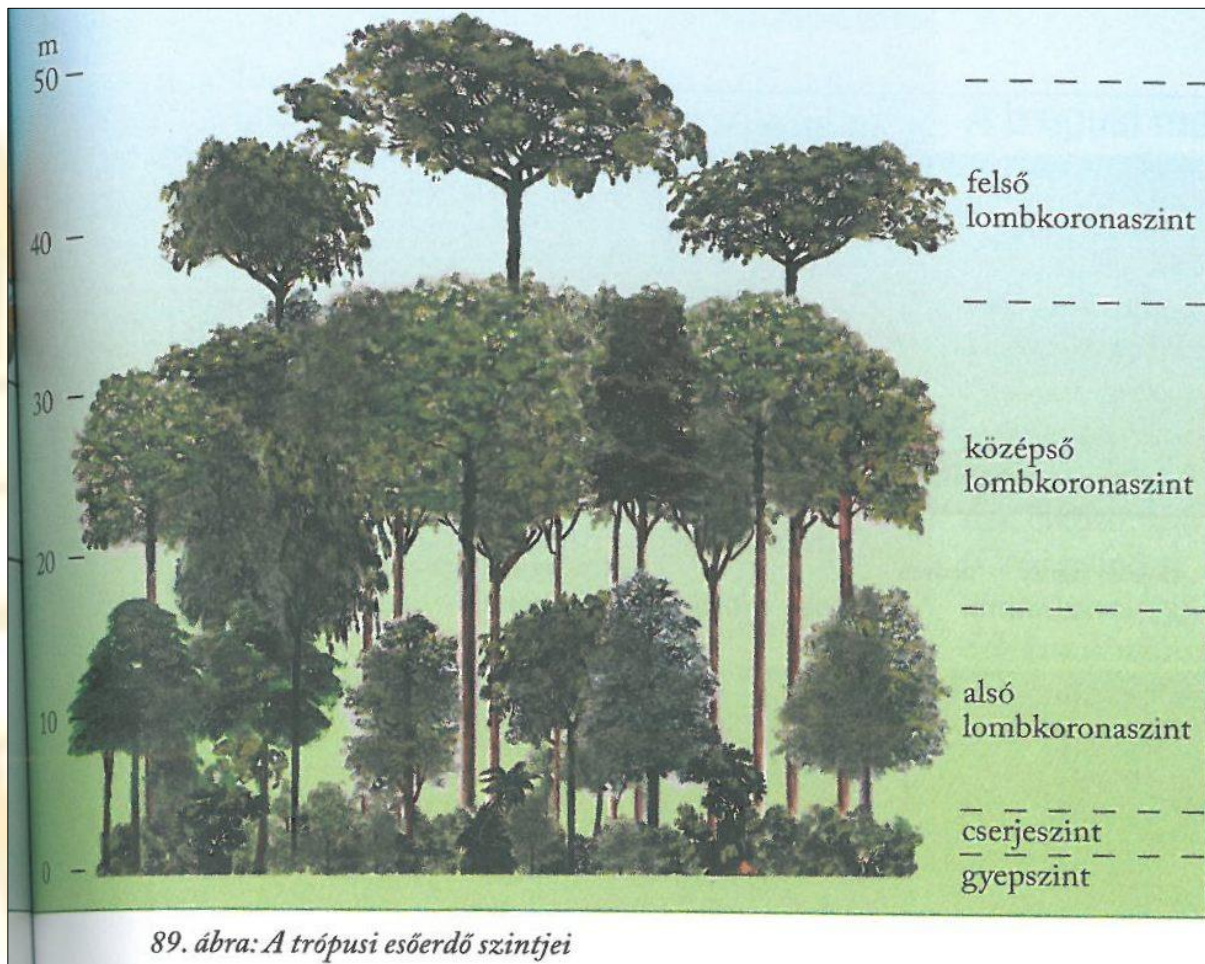
1. ábra Ezen az ábrasoron a szélirányok nem változnak!

3.10. ábra. A valódi mérsékelt öv Euráziában rajzolódik ki a leglátványosabban. Fogalmazz meg a valódi mérsékelt öv elhelyezkedését minél többféleképpen! Mutasd be az évi csapadékmennyiség változását és éves eloszlását nyugatról kelet felé haladva!

Magyarázd meg az éghajlati diagram alapján, hogy miért van aprózódás az óceáni területeken!

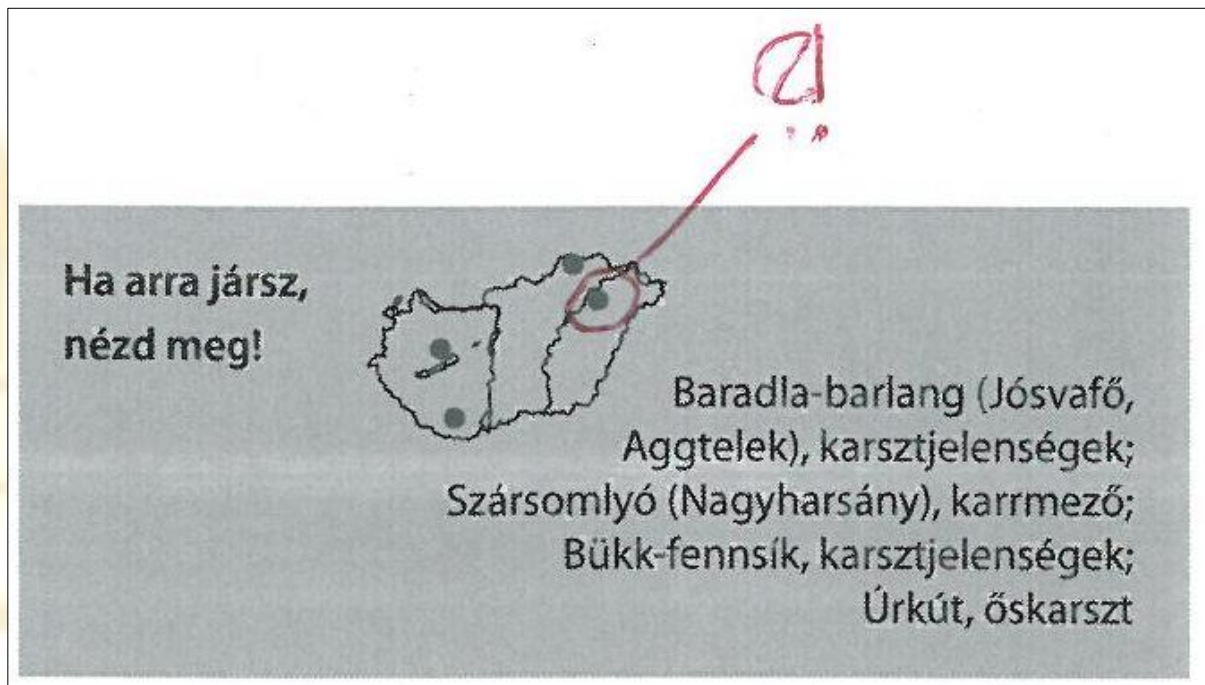
2-3 ábra És Kazahsztántól K-re az már nem Eurázsia?

4. ábra Ilyen dús cserje- és gyepszinttel...?

5. ábra Ez az ábra az ún. „állatorvosi ló”: 1. Milyen irányú a metszet? 2. A metszeten feltüntetett földrajzi helyek nem fekszenek azonos földrajzi szélességen. 3. Az Északi-fok (a valóságban) és Helsinki csaknem azonos földrajzi hosszúsági körön található! 4. Az ábra azt sugallja, hogy az Északi-fok Finnországban van...

6. ábra

Szakmai tévedések, hibák, következtelenségek:

1. „Az 1970-es évektől földtudományi forradalom kezdődött. Míg korábban úgy tartották, hogy a földkéreg összefüggő egységes burok, a földrészek pedig mindig ott helyezkedtek el, ahol a mai térképek jelölik azokat, az új ismeretek ennek gyökeresen ellentmondtak!” Azt, hogy a földrészek korábban összefügghettek, már Buffon (1707-1788) föltételezte, és 1824 óta magyarul is olvashatunk erről Katona Mihály (1764-1822) „Közönséges természeti földleírás” c. könyvében. Ez természetesen nem fér bele a középiskolai tananyagba, de azért ez tény. Továbbá attól, hogy felismerték, hogy a kőzetburok lemezekre tagolódik, attól az még összefüggő maradt! Ráadásul néhány oldallal később Wegeneréről és elméletéről olvashatunk....(Szerkesztő!)
2. „Maguk a hullámok tehát nem mozognak, a kiemelkedő hullámhegy besüllyedő hullámvölgygé huppan vissza. A mozgás látszatát a hullámhegyek és -völgyek ritmikus váltakozása kelti.” Vagyis a besüllyedés és a visszahuppanás csak látszatmozgás...
3. „7. Földünk külső burka
A talaj32” Földünk külső burka nem a talaj, hanem a légkör!
4. „Minél keményebb, összeállóbb, tömörebb a meder kőzetanyaga, annál lassabban vés bele völgyet a folyóvíz.” A mederbe völgyet...
5. „A lefűződött meander, a holtág nem más, mint a már korábban megismert morotvató” Meander ≠ holtág ≠ morotvató.
6. „Ausztrália...a legkésőbb felfedezett kontinens.” ?!

Arról már nem is szólva, hogy Gyöngyösvisonta nevű település nem létezik, a Sajón 2010-ben nem „villámárvíz” vonult le, hogy a Colorado nem „Vörös”, hanem Színes folyó, és, hogy a darnó-hegyi párnalávát szemléltető kép a Hawaii-szigetek tengerpartja alatt készült (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Párnaláva>), a darnó-hegyi pedig ilyen (7-8. ábra):

7-8. ábra A bal oldali kép a „9.”-es (2014) tankönyvből,
a jobb oldali a Darnó-hegy „Nagy-Réz-oldal”-a

Forrás: Magyarország földtana | Digital Textbook Library www.tankonyvtar.hu550 x 360Keresés kép alapján

Utóirat: A 9. osztályos földrajzkönyv másolatának „összefirkált” példányait az érintetteknek már elküldtem, a másik kettőével ezt még ebben az évben megteszem.

Irodalomjegyzék

HEVESI A. 2013: Gondolatok a földrajztudomány jelenlegi helyzetéről, különös tekintettel a közép- és felsőfokú oktatásra – Változó Föld, változó társadalom, változó ismeretszerzés 2013, Nemzetközi Tudományos Konferencia, Eger, 212-219. o.

Földrajz 9. 2014 Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest, 216 o.

7 Földrajz 2015 Kísérleti Tankönyv, OFI, 159(?)o.

9 Földrajz 2015 Kísérleti Tankönyv, OFI, 139(?)o.

Hevesi Attila, Miskolc

Szubjektív beszámoló a VII. Magyar Tájökológiai Konferenciáról

2017. május 25-27.-e között az Szegei Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézete az U-GEO Alapítvánnyal közösen volt a szervezője, egyben házigazdája a kétévenként megrendezésre kerülő Magyar Tájökológiai Konferenciának. Az alábbiakban rövid szubjektív keresztmetszetet szeretnék adni a rendezvényről. Indokolt, hogy a tájökológiai témakörökkel foglalkozó kutatók és gyakorlati szakemberek kétévente összegyűljenek, és megosszák egymással gondolataikat, tudományos eredményeiket. A konferenciák közötti két éves időszaka szükséges is ahhoz, hogy a sokszor terepmunkát is igénylő kutatásai közül minden résztvevő a legújabbakat hozhassa el, így a Magyar Tájökológiai Konferencia e tudományterület legújabb eredményeit bemutató tudományos seregszemle legyen. Milyen kutatási irányzat is a tájökológia? A résztvevők erre is választ adtak: Interdiszciplináris, sőt – mint ahogy CSORBA PÉTER a magyar tájökológiai kutatások helyzetét bemutató előadásában fogalmazott – transzdiszciplináris. MEZŐSI GÁBOR a konferencia tudományos bizottságának elnöke kiemelte – a szervezők reményei szerint, ez a két és fél napba sűrített szakmai találkozó kialakította, erősítette és elmélyítette a tájökológiával foglalkozó, de más-más szakterületen dolgozó kutatók és gyakorlati szakemberek közti párbeszédet, szakmai együttműködést. Az idei rendezvény különösen nagy hangsúlyt fektetett a táj kutatással szoros kapcsolatban álló területeken (például várostervezés, területrendezés, agrárium, erdészet stb.) dolgozó szakemberekkel folytatott tapasztalatcserére, a gyakorlati tájvédelemmel kapcsolatos problémák megvitatására, az ágazatokon átívelő közös szempontok megtalálására, valamint a téma szakpolitikai kapcsolódására. E célok jegyében fogant az immár hetedik Magyar Tájökológiai konferencia alcíme: „*Interdiszciplináris táj kutatás a XXI. században.*”

Nagy öröm és megtiszteltetés volt a szervezők és a résztvevők számára, hogy Áder János köztársasági elnök úr elvállalta a konferencia fővédnökségét, és hogy az egyes szekciók elnökségében, illetve sok esetben plenáris előadóként is köszönthettük a döntéshozókat, köztük a környezet- és természetvédelem ügyekért is felelős Vidékfejlesztési Minisztérium képviselőit. A konferencia szervezőiként egyszerre volt könnyű és nehéz dolgunk akkor, amikor a vártnál lényegesen több, közel 200 fő jelezte részvételi szándékát. A résztvevők köre ugyan rendkívül színes volt, de nekünk, szervezőknek csupán a kialakuló diskurzusok főbb csapásirányait, sokszor meglehetősen feszes időkereteit kellett megterveznünk, a többi már szinte ment magától.

Ha a konferencia előadásait tartalmuk szerint csoportosítjuk, akkor e széles palettán belül jól elkülönülnek a kutatókat napjainkban leginkább érdeklő kérdések, melyek közül a teljesség igénye nélkül felsorolnék néhányat:

1. Milyen feladataink, teendőink vannak az Európai Táj Egyezményben, illetve a Nemzeti Tájstratégiában lefektetett alapelvek megvalósítása kapcsán?
2. Hogyan, milyen módszerekkel készíthetjük el Magyarország tájkarakter térképét?
3. Milyen metodikával térképezhetők az ökoszisztéma szolgáltatások Magyarországon?
4. Melyek az agrárterületek zöldítésének első tapasztalatai?
5. Hogyan változtak, és várhatóan milyen irányban változnak majd tájaink?

A konferencia három napja alatt közel 200 résztvevő 15 tematikus szekció keretében, több mint 150 prezentációban mutatta be legújabb eredményeit. Nyolc magyar nyelvű és két idegen nyelvű plenáris előadás adott kitekintést a táj kutatás aktuális kihívásairól, a nemzetközi kutatási trendekről, a tájökológia hazai helyzetéről és jövőbeli lehetőségeiről.

A már szinte állandó résztvevőnek számító geográfus, tájépítész, erdész és agrármérnök kutatókon, gyakorlati szakembereken kívül a korábbi évekhez képest nagyobb számban vettek részt a konferencián biológusok, főként ökológusok. Örömmel konstatálhattuk a résztvevők

fiatalos korösszetételét. Úgy gondoljuk, hogy a hazai tájökölógiai kutatások számára biztató a fiatal kutatók nagyszámú részvétele, mely mintegy rányomta bélyegét a rendezvényre. Az előadások szünetében néha meglehetősen heves, de minden esetben konstruktív, előremutató és soha sem bántó szándékú vita folyt. Nagyon jólesett tapasztalnunk a kísérőrendezvényeken való nagyszámú részvételt, és látni, hogy az előadók döntő többsége nem csupán a saját előadását tartotta meg, hanem meghallgatta, és hozzászólt más előadásokhoz is.

Miben volt még más ez a konferencia az előzőekhez képest? Talán még abban, hogy a társadalomföldrajzos szakma jeles képviselői is előadták gondolataikat, kutatási eredményeiket, jelenlétükkel is hirdetve a földrajz komplex szemléletét, valamint hogy társadalmi, gazdasági folyamatok nélküli táj nincs!

A konferenciához kapcsolódóan kezdeményezzük az *International Association for Landscape Ecology* (IALE) magyarországi tagozatának újjáalakulását annak reményében, hogy ez még inkább előmozdítja a hazai kutatási eredmények nemzetközi kapcsolódását.

A rendezvény zárásaként a résztvevők félnapos szakmai tanulmányúton vehettek részt, mely során megtekintették a mórahalmi Nagyszéksós-tó sikeres vizes élőhely rekonstrukcióját, a Fehér-tó élővilágát, valamint a világviszonylatban is ritkaságnak számító csolyospálosi réti mészke feltárással is megismerkedhettek. A terepbejárás sikeréhez az égiek (értsd a kedvező időjárás) is hozzájárultak.

A visszajelzések alapján úgy tűnik a VII. Magyar Tájökölógiai konferencia elérte célját: a résztvevők keresztmetszetet kaptak a témához kapcsolódó legfrissebb kutatási eredményekről. Megindult illetve folytatódott a tájökölógiai műhelyek, valamint e tudományterület elméleti és gyakorlati művelői közti szakmai kommunikáció. A konferencia legjobb tanulmányait a *Tájökölógiai Lapokban*, illetve a *Journal of Environmental Geography* című szaklapban kerülnek majd publikálásra. A konferencia kibővített összefoglalóit tartalmazó elektronikus kiadványt minden résztvevő kézhez kapta, illetve hamarosan elérhető lesz a konferencia alábbi honlapján is: <http://www.geo.u-szeged.hu/tajokologia/>

Szilassi Péter, Szeged

XI. Régiók a Kárpát-medencén innen és túl Nemzetközi tudományos konferencia
Időpont: 2017. október 13. (péntek)
Helyszín: Kaposvár, Guba Sándor u. 40.
Rendezők: Egyesület Közép-Európa Kutatására (Szeged) Kaposvári Egyetem
Tematika: Plenáris ülés és 9 szekció

KÖRLEVÉL 1. (2017. június 14.)

I. A KONFERENCIA ELŐZETES PROGRAMJA

11.00.-13.00. Plenáris ülés 6 plenáris előadóval

A plenáris előadók felkérése folyamatban van.

13.00.-14.00. EBÉDSZÜNET ÉS KÖTETLEN SZAKEMBER TALÁLKOZÓ

14.00.-18.00.: SZEKCIÓÜLÉSEK

Az alábbi 9 szekcióban fog elhangzani, szekciónként 10 előadás:

Sorszám	A szekció neve	Szekcióelnök
1. szekció	Köztes-Európa politikai földrajzának aktuális kérdései + geopolitikai kihívások	A szekció-elnökök felkérése folyamatban van.
2. szekció	Régiótörténeti és gazdaságtörténet és kutatások (régiók és határok, határrégiók, eurorégiók) és	
3. szekció	Régió és közlekedés/logisztika	
4. szekció	Régió és agrárgazdálkodás, élelmiszergazdaság és környezetgazdálkodás	
5. szekció	Régió és kultúra/városok kulturális gazdasága, felsőoktatás, oktatás	
6. szekció	Régió és humánerőforrások (HRM, vezetéstudomány és munkaerőpiac)	
7. szekció:	Régió és marketing/településmarketing turizmus és vidékfejlesztés	
8. szekció	Régió és pénzügyek/versenyképesség	
9. szekció	Szakképzés, felnőttképzés, munkaerőpiac	

II. JELENTKEZÉS HATÁRIDEJE: 2017. július 7.

A szervezési okokból a konferencia szekció-előadásainak számát a Szervező Bizottság 72 előadásban maximálta (9 szekció x 8. előadás). A 72 szekció-előadói helyre annak beteltéig lehet jelentkezni, a Szervező Bizottság a jelentkezés sorrendjében tölti fel a helyeket.

III. A JELENTKEZÉS MÓDJA

Jelentkezni a csatolt **JELENTKEZÉSI LAP** kitöltésével, továbbá az un. **ÖSSZEFOGLALÓ** megírásával és mindkét dokumentumnak a gulyas1@t-online.hu emailcímre történő megküldésével lehet. A jelentkezés elfogadásáról vagy elutasításáról - az ÖSSZEFOGLALÓ alapján - a Szervező Bizottság értesítést küld (lásd Körlevél 2.)!

A Szervező Bizottság az **egy szerzős előadásokat/tanulmányokat** preferálja. Két szerzős vagy annál több szerzős előadást/tanulmányt csak nagyon indokolt esetben fogadunk be.

IV. RÉSZVÉTELI DÍJ

A konferencia részvételi díja: bruttó 25. 000 ft (húszötezer forint). Ez magába foglalja az ebédet, a napközbeni kávét és üdítőt, továbbá a folyóiratokban való megjelentetés költségeit.

A Kaposvári Egyetem főállású oktatói kedvezményes részvételi díjjal vehetnek részt a konferencián, számukra a részvételi díj 20.000 ft (húszezer forint).

V. PUBLIKÁLÁS

Valamennyi beküldött tanulmányt **lektoráltatunk!** A folyóiratokban (Közép-Európai Közlemények, Köztes-Európa, Taylor) csak azok a tanulmányok jelenhetnek meg, amelyeket a lektorok javasolnak megjelentetésre.

- A szekció-előadások legjobb 10%-át (5-10 tanulmány a **Közép-Európai Közlemények (KEK)** című MTA B-kategóriás folyóirat 2018. évi számaiban publikáljuk.
- A szekció-előadások második legjobb 10%-át (5-10 tanulmány) a **TAYLOR. Gazdálkodás- és vezetésstudományi folyóirat VIKEK KÖZLEMÉNYEK.** 2018. évi számaiban publikáljuk. Ezen folyóirat MTMT referált, lektorált és MATARKÁ-ban rögzített.
- A további szekció-előadásokat a **KÖZTES-EURÓPA.** Társadalomtudományi folyóirat. VIKEK KÖZLEMÉNYEK 2018. évi számaiban publikáljuk. Ezen folyóirat MTMT referált, lektorált és MATARKÁ-ban rögzített.
- Azokat a kéziratokat melyek a lektoroktól „folyóiratban megjelentetésre nem javasolt” minősítést kapnak, ISBN-számos konferencia CD-n publikáljuk.

A kéziratok leadása: emailban történik, a leadási határidő: **2017. október 30.** (17 nappal a konferencia után. A leadási határidő után beérkező tanulmányokat nem tudjuk befogadni! A leadásra szolgáló emailcímet a Körlevél3-ban ismertetjük.

Terjedelem: minimum 6, maximum 8 oldal

Formai követelmények: Körlevél 2 fogja tartalmazni

V. A KONFERENCIA SZERVEZÉSÉNEK TOVÁBBI MENETE

2017. július 7. A jelentkezés határideje.

2017. szeptember 1-7. A pót-jelelntkezés határideje.

2017. szeptember 11. A Körlevél 2 . kiküldése, melyben a Szervező Bizottság:

- 1) értesíti a jelentkezőket az előadás elfogadásáról vagy elutasításáról
- 2) kiküldi a számlakérő lapot
- 3) pontosítja a formai követelményeket

2017. szeptember 15. A számlák kiállítás és kiküldése.

2017. október 2. Az „előzetes program” (szekcióbeosztás) kiküldése.

2017. október 6. A Körlevél 3. kiküldése. Ez tartalmazza a teljes és részletes konferencia programot.

VI. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A gulyas1@t-online.hu emailcímen vagy a **06/30/3747-841**-es telefonszámon.

Dr. Molnár Gábor
A Szervező Bizottság titkára

Prof. Dr. Gulyás László
A Szervező Bizottság elnöke

Kaposvár-Szeged, 2017. június 14.

JELENTKEZÉSI LAP
XI. Régiók a Kárpát-medencén innen és túl
2017. október 13.
Kaposvár

Név:
Tudományos-fokozat:
Munkahely neve és címe:
Emailcím: <i>A konferencia jelentkezőkkel a kapcsolattartás emailen történik ezért kérjük mindenféleképpen adjon meg email címet.</i>
Mobilszám:
Az előadás címe:
Az Ön által javasolt első számú szekció:
Az Ön által javasolt második számú szekció:

Dátum

aláírás
(elegendő az SK.)

ÖSSZEFOGLALÓ

Kérjük, hogy 8-10 sorban magyar nyelven foglalja össze előadása lényegét. A Szervező Bizottság elsősorban ez alapján dönt a jelentkezés elfogadásáról vagy elutasításáról.

AZ ÖSSZEFOGLALÓ FORMAI KÖVETELMÉNYEI:

14 pontos hely kihagyás
AZ ELŐADÁS CÍME TIMES NEW ROMAN 14-ES BETŰVEL
14 pontos hely kihagyás
A szerző neve tudományos fokozata (dőlt Times New Roman 12-es betű)
A szerző munkahelyének neve (dőlt Times New Roman 12-es betű)
14 pontos hely kihagyás
Az „összefoglaló” szövege magyar nyelven Times New Roman 12-es betűvel.

Tudományos és oktatási események

Itthon

2017. július 20-21. **International Conference on Biological, Chemical & Environmental Sciences.** Budapest

<http://www.iicbe.org/2017/07/20/87>

2017. augusztus 16-20. **XIII. HUNGEO.** Pécs

<http://hungeo.hu/>

2017. október 13. **XI. Régiók a Kárpát-medencén innen.** Szeged

<http://vikek.hu/?p=1415>

Határon túl

2017. június 29 – július 2. **X. Tudomány- és Technikatörténeti Konferencia.** Nagybánya

<http://ttk.emt.ro/meghirdetes.php>

Külföldön

2017. június 14-17. **New Rural Geographies in Europe: Actors, Processes, Policies.**

Braunschweig, Németország

<https://www.ruralgeo2017.de/>

2017. június 22-23. **Cities, Communities and Homes: Is the Urban Future Livable?** Derby, Egyesült Királyság

<http://architecturemps.com/derbyconference/>

2017. június 27-29. **9 th Conference on Sustainable Development & Planning.** Bristol, Egyesült Királyság

<http://www.wessex.ac.uk/conferences/2017/sustainable-development-and-planning-2017>

2017. július 2-7. **10 Symposium for European Freshwater Sciences 2017.** Olmütz, Csehország

<http://sefs10.cz/>

2017. július 3-5. **Passive Low Energy Architecture Designe to Thrive.** Edinburgh, Egyesült Királyság

<https://plea2017.net/>

2017. július 6-9. **International Workshop – Green Infrastructure for Sustainable Urban Planning.** Bukarest, Románia

http://ccmesi.ro/?page_id=32

2017. július 6-9. **The European Conference on Sustainability, Energy & the Environment 2017.** Brighton, Egyesült Királyság

<http://iafor.org/conferences/ecsee2017/>

2017. július 18-20. **9th International Conferenc on Sustainable Resources Management.** Prága, Csehország

<http://www.wessex.ac.uk/conferences/2017/water-resources-management-2017>

2017. augusztus 20-21. **CUSP 2017: 19th International Conference on Urban Studies and Planning.** London, Nagy-Britannia
<https://www.waset.org/conference/2017/08/london/ICUSP>

2017. augusztus 20 – szeptember 1. **Interdisciplinary Conference on Digital Cultural Heritage.** Berlin, Németország
<http://dch2017.net/>

2017. augusztus 24-26. 5th Annual Congress on Climate Change. Birmingham, Egyesült Királyság
<http://climatechange.alliedacademies.com/>

2017. szeptember 2-9. **Annual Conference of International Association for Mathematical Geosciences.** Perth, Ausztrália
<http://iamg2017.com/>

2017. szeptember 3-7 **International Conference and Young Scientist School on Computational Information Technologies for Environmental Sciences: "CITES-2017".** Zvenigorod, Oroszország
<http://www.scert.ru/en/conferences/cites2017/>

2017. szeptember 4-6. **EUGEO 2017 Congress.** Brüsszel, Belgium
<http://www.eugeo.eu/news.html>

2017. szeptember 16-17. **Sixth International Conference on Climate Change Adaptation.** Toronto, Kanada
<http://www.globalclimate.info/>

2017. szeptember 18-19. **6th International Conference on Earth Science and Climate Change.** Hong Kong, Kína
<http://earthscience.conferenceseries.com/>

2017. szeptember 19-21. **Cities and Climate Conference 2017.** Potsdam, Németország
<http://ccc.ramses-cities.eu/>

2017. szeptember 19-21. **Geography of Governance.** Lecce, Olaszország
<http://igu-online.org/igu-commission-geography-of-governance-2017-annual-conference/>

2017. október 2-3. **GIS and Remote Sensing.** Bécs, Ausztria
<http://gis-remotesensing.conferenceseries.com/europe/>

2017. október 6-8. **International Conference on Transdisciplinary Research for Sustainable Tourism Development.** Kolozsvár, Románia
<http://international-conference.net/>

2018. június 4-6. **2018 IGU thematic conference dedicated to the centennial of the Institute of Geography of Russian Academy of Sciences.** Moszkva, Oroszország
<http://igu-online.org/2018-igu-thematic-conference-moscow-june-2018/>

2018. július 24-27. **5th Global Conference on Economic Geography: “Dynamics in an Unequal World”**. Köln, Németország
<http://www.gceg2018.com/home.html>

2018. augusztus 6-7. **CUSP 2018: 20th International Conference on Urban Studies and Planning**. Vancouver, Kanada
<https://www.waset.org/conference/2018/08/vancouver/ICUSP>

2018. augusztus 6-10. **2018 IGU Regional Conference and Annual Meeting of the CAG**. Quebec, Kanada
<http://igu2018.ulaval.ca/>

IMPRESSZUM

KIADJA A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
TERMÉSZETI FÖLDRAJZI ÉS GEOINFORMATIKAI TANSZÉKE
TANSZÉKVEZETŐ: DR. MEZŐSI GÁBOR
6722 SZEGED, EGYETEM UTCA 2-6
TEL: 0662-544156; FAX: 0662-544158
geography.hu/hirlevel
FELELŐS KIADÓ: DR. GÉCZI RÓBERT
E-mail: robi@earth.geo.u-szeged.hu
HU ISSN 2064-9800